

Integrovaný záchranný systém a krizové řízení

Integrovaný záchranný systém

Charakteristika a použití integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) je určen pro koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech včetně havárií a živelních pohrom. IZS není institucí. Je to systém s nástroji spolupráce a modelovými postupy součinnosti (typovými činnostmi) a je součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Je jím naplňováno ústavní právo občana na pomoc při ohrožení zdraví nebo života.

Základním právním předpisem pro IZS je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“). Zákonem o IZS se upravuje také problematika ochrany obyvatel na úrovni státní správy a samosprávy, fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob. Ochrana obyvatel zde stojí vedle IZS. Nepochybně i ochrana obyvatel, což v pojetí zákona o IZS znamená především varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatel, je součástí záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádných událostí a tedy součástí IZS, ale její úkoly mohou být soustředěny i na tu fázi řešení mimořádné události, které je za hranicí záchranných a likvidačních prací, což je využíváno zejména pro řešení krizových situací.

IZS vznikl z potřeby každodenní činnosti záchranářů, zejména při složitých haváriích, nehodách a živelních pohromách, kdy je třeba organizovat společnou činnost všech, kdo mohou svými silami a prostředky, kompetencemi nebo jinými možnostmi přispět k provedení záchrany osob, zvířat, majetku nebo životního prostředí. Je to systém spolupráce a koordinace složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací, tak aby stručně řečeno “nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel“. To je zejména v hektickém období mimořádných událostí velice nesnadný úkol, který musí mít svá pravidla.

Zákon o IZS se vztahuje i na případy kdy je vyhlášen některý z tzv. krizových stavů na území postiženém mimořádnou událostí nebo na celou ČR:

- stav nebezpečí - (vyhlašuje jej hejtman kraje)
- nouzový stav – (vyhlašuje jej vláda, v případě nebezpečí z prodlení předseda vlády a potvrzuje ho do 24h vláda),
- stav ohrožení státu nebo válečný stav – (vyhlašuje jej Parlament ČR na návrh vlády v případě vnějšího ohrožení státu)

Pokud tedy bude použito k řešení mimořádných událostí krizového stavu jako prostředku, jímž se zvyšují pravomoci, těch kdo krizový stav vyhlásili, bude koordinace záchranných a likvidačních prací nadále postupovat podle zákona o IZS. I ve válce musí fungovat složky, které vytváří IZS. Tady je také vazba IZS na systém obranného plánování.

Zákon o IZS se naopak nevztahuje ani na předcházení mimořádných událostí tzn. prevenci vzniku takových událostí nebo na činnosti spojené s obnovou mimořádnou událostí postiženého území.

Některé pojmy v IZS

IZS se zabývá koordinací záchranných a likvidačních prací při **mimořádných událostech** což je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Tato definice také do jisté míry dává působnost zákona o IZS, neboť ne každá událost z mimořádných příčin splňuje podmínky uvedené definice.

Záchrannými pracemi se rozumí činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. **Likvidačními pracemi** jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Hranice mezi oběma činnostmi je někdy těžko rozpoznatelná ale má svůj význam z hlediska náhrad v případě tzv. havárií. Zákon o IZS stanoví, že ten, u něhož vznikla havárie je povinen uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií.

Havárií se při tom rozumí mimořádná událost v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady.

Složky IZS

Zákon o IZS začíná platit, pokud záchranné a likvidační práce provádí alespoň dvě složky IZS. Složky se v IZS rozdělují na základní a ostatní.

Základními složkami IZS podle §4 odst. a) zákona o IZS jsou Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené v plošném pokrytí území kraje, dále Policie ČR a zdravotnická záchranná služba ČR, které jsou:

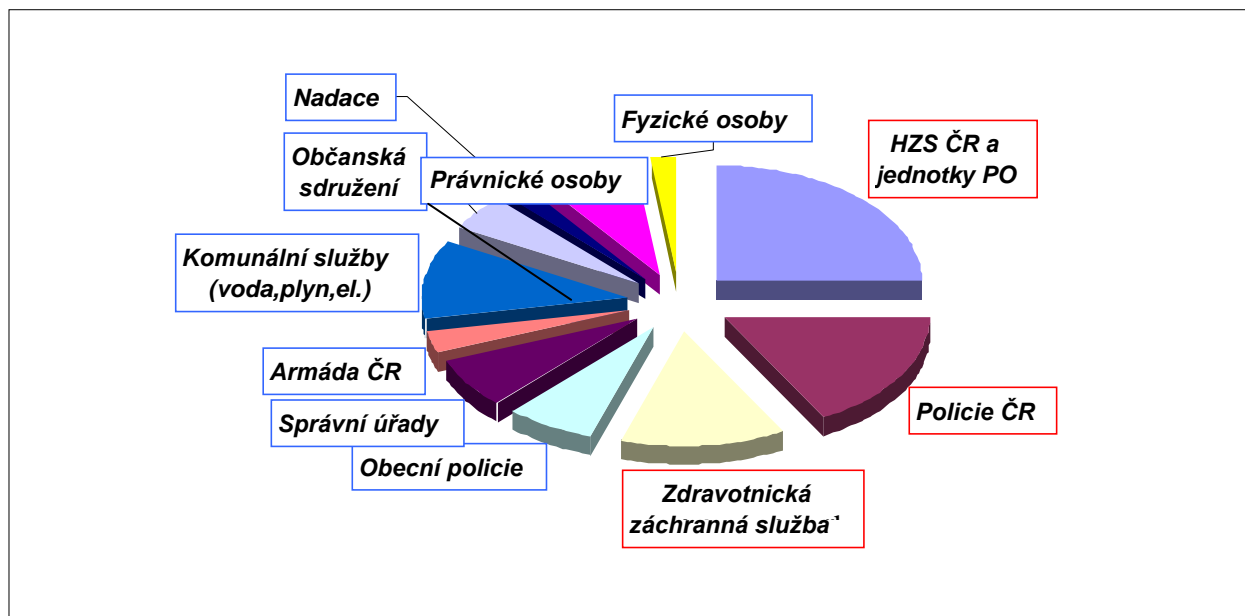
- schopny rychle a nepřetržitě zasahovat,
- mají celoplošnou působnost na území celého státu,
- obsluhují telefonní linku tísňového volání.

Pokud tedy má obec jednotku sboru dobrovolných hasičů, která je začleněna do plošného pokrytí území kraje (vydává se nařízení kraje na základě zákona o požární ochraně), je tato jednotka základní složkou IZS. Celý systém pak řeší i plánovanou pomoc **ostatních složek IZS** podle §4 odst. 2 zákona o IZS. Ostatními složkami jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armády ČR), ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. městská policie), ostatní záchranné sbory (Báňská záchranná služba), orgány ochrany veřejného zdraví (hygienická stanice), havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (např. tzv. komunální služby), zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů.

Pro podporu složek IZS při rozsáhlých mimořádných opatřeních mohou být za jistých podmínek použity i hospodářská opatření pro krizové stavy.

Aby bylo zřejmé, jaké ostatní složky IZS do systému patří, je sestaven poplachový plán IZS kraje, ve kterém jsou registrovány síly a prostředky složky, způsob jejich vyrozumění pro případ povolání k mimořádné události a doba uvedení složky IZS do akceschopnosti zasáhnout. Do poplachového plánu IZS kraje zařazuje ostatní složku Hasičský záchranný sbor kraje (dále jen „HZS kraje“) poté, co s ní uzavře dohodu o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání podle § 21 zákona o IZS. Důležité je, že také poplachový plán IZS kraje je vydáván nařízením kraje jako požární poplachový plán, jehož je součástí.

S poplachovým plánem IZS pracuje operační a informační středisko IZS HZS kraje („KOPIS“). Prostřednictvím KOPIS a podle poplachového plánu IZS kraje mohou starostové obcí s rozšířenou působností nebo hejtmán kraje, pokud provádí koordinaci záchranných a likvidačních prací, vyžadovat síly prostředky pro záchranné a likvidační práce pro nasazení v jejich správním obvodu. Je důležité také vědět, že zařazením složky v IZS se nemění její právní subjektivita, způsob zřízení, organizace nebo způsob financování. Složka IZS se však musí podřídít zásadám koordinace při společném zásahu.

Obr. č. 1 Složky IZS

Úrovně řízení v IZS

Řízení záchranných a likvidačních prací se odehrává na třech úrovních:

1. **Taktická – na místě zásahu**, kde se mimořádná událost projevuje svými účinky nebo kde se projevy mimořádné události předpokládají. Zde za záchranné a likvidační práce odpovídá **velitel zásahu**, kterým je, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (např. při akcích na zabezpečení veřejného pořádku), **hasič-velitel jednotky požární ochrany** s právem přednostního velení podle zvláštního právního předpisu (vyhl. 247/2001 Sb.). Velitelem zásahu může být i velitel jednotky SDH obce, kterou obce zřizují ve smyslu zákona o požární ochraně (zák. č. 133/1985 Sb.). Ten řídí provádění záchranných a likvidačních prací a koordinuje činnost složek IZS na místě zásahu. Pro jeho činnost jsou připraveny typové činnosti. Velitel zásahu má ze zákona o IZS pravomoc
 - **zakázat nebo omezit vstup osob** na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, **nařídit evakuaci osob**, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,
 - nařídit bezodkladné provádění nebo **odstraňování staveb, terénních úprav** za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
 - vyzvat právnícké osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí **osobní nebo věcné pomoci**,

- zřídit **štáb velitele zásahu** jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,
- **rozdělit místo zásahu na sektory**, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.

Velitel zásahu se v případě, kdy se mimořádná událost dotýká okruhů spojených s ochranou obyvatelstva (např. nouzové přežití) obrací se žádostí o spolupráci na orgány obce – obecní úřad, starostu obce. Je to tím, že mají v uvedených činnostech své úkoly a kompetence.

2. **Operační** – tzn. úroveň operačních středisek základních složek IZS, přičemž operační střediska Hasičského záchranného sboru ČR jsou současně **operačními a informačními středisky IZS**. Střediska jsou zřízena na krajích (KOPIS) i na Ministerstvu vnitra (OPIS MV-GŘ HZS ČR). Operační střediska – zajišťují obsluhu linek tísňového volání (150,155,158) a jsou pro každého občana místem, kde může přivolat pomoc v nouzi. OPIS generálního ředitelství HZS ČR má mezi středisky koordinační roli. KOPIS může požadovat uveřejnění informací ve sdělovacích prostředcích, ovládá systémy varování a vyrozumění pro obyvatelstvo a je spojovým uzlem mezi místem zásahu a třetí řídicí úrovní IZS - strategickou. Sem je také svedena tísňová linka 112 určená pro ohlášení jakékoliv tísně pro občany z cizích zemí. Operační a informační středisko IZS povolává na žádost velitelů zásahu k zásahu ostatní složky IZS podle poplachového plánu IZS (krajského, ústředního – MV), tento plán také hodnotí mimořádné události do čtyř kategorií podle závažnosti. Prostřednictvím operačních a informačních středisek IZS také hejtman kraje a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o mimořádné události a vyžadují pomoc.
3. **Strategická** – představuje přímé zapojení starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje nebo Ministerstva vnitra do koordinace záchranných a likvidačních prací. To nastává v situaci, kdy velitel zásahu o jejich koordinaci požádá, v případě hejtmána kraje a Ministerstva vnitra stačí, když je mimořádná událost ohodnocena nejvyšším stupněm poplachu podle poplachového plánu IZS. Ke svému rozhodování jako pracovní orgán využívají **krizové štáby**.

Přípravu na řešení mimořádných událostí v kraji zajišťuje havarijní plán kraje, který schvaluje hejtman kraje a zpracovává jej hasičský záchranný sbor kraje. Obsahuje analýzu nebezpečí vzniku mimořádných událostí a tzv. plány konkrétních činností – plán evakuace, traumatologický plán apod.

U významných zdrojů rizika (jaderné elektrárny, velké chemické továrny) se také pro potřeby záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva zpracovávají vnější havarijní plány těchto podniků.

Účelem strategické úrovně při koordinaci záchranných a likvidačních prací je:

- zapojení sil a prostředků a oprávnění v působnosti Ministerstva vnitra, ostatních ministerstev a jiných správních úřadů, hejtmánů krajů a starostů obcí ve prospěch

a v souladu s potřebami záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva podle územně příslušného poplachového plánu IZS, v souladu s vnějšími havarijními plány a havarijním plánem kraje, popřípadě s využitím zahraniční pomoci,

- stanovení priorit záchranných a likvidačních prací při rozsáhlých mimořádných událostech zejména mezi různými místy zásahu,
- zabezpečení materiálních a finančních podmínek pro činnost složek při provádění záchranných a likvidačních prací a
- zajištění návaznosti záchranných a likvidačních prací s opatřeními pro krizové stavy.

Podrobnosti o úkolech na jednotlivých úrovních řízení záchranných a likvidačních prací stanoví prováděcí předpis k zákonu o IZS vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému (dále jen „vyhláška“). Tato vyhláška provádí ustanovení zákona o IZS v těch zmocněních, kterými se stanoví

- zásady koordinace složek IZS při společném zásahu,
- dokumentace integrovaného záchranného systému zejména obsah a způsob zpracování územních nebo vnějších havarijních plánů,
- zásady způsobu krizové komunikace a spojení v IZS, a
- podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek.

Úkoly územních správních úřadů v IZS

Působnosti stanovené krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a obecním úřadům ostatních obcí při koordinaci záchranných a likvidačních prací zákonem o IZS jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti.

Usměrňování a výstavba IZS přísluší Ministerstvu vnitra podle § 12 písm. ods. 1 písm. m) tzv. kompetenčního zákona a § 7 zákona o IZS.

Úkoly Ministerstva vnitra, a rozhodující část úkolů krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností v IZS a v ochraně obyvatel plní **Hasičský záchranný sbor ČR** (MV-GŘ HZS ČR a HZS krajů vůči orgánům krajským úřadů a orgánům obcí s rozšířenou působností), který je organizační složkou státu a orgánem státní správy. Poskytuje tak krajům a obcím s rozšířenou působností „servis“. Hejtmani krajů a starostové obcí s rozšířenou působností tak mají zejména kontrolní funkci. Výkonnou funkci mají v případě, že převezmou koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Úkoly obecních úřadů ostatních obcí plní obecní úřad ve své působnosti, jejich úkoly příslušný hasičský záchranný sbor kraje neplní.

IZS byl až do konce roku 2002 budován především jako systém okresní. Jedním z důvodů bylo, že i základní složky IZS byly organizovány na okresní úrovni a přednosta okresního úřadu jako představitel státní správy měl zákonem stanoveny pravomoci při přípravě a koordinaci záchranných a likvidačních prací. S reformou státní správy došlo k 1. 1. 2003 k přenesení některých úkolů okresního úřadu a pravomocí přednosty okresního úřadu na obecní úřad obce s rozšířenou působností a na starostu této obce.

Obecní úřady s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností při výkonu státní správy v oblasti IZS kromě úkolů obecního úřadu podle § 15 zákona o IZS, které má ve vztahu k IZS každá obec, zajišťuje také

přípravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva podle § 12 zákona o IZS.

Je důležité, že řadu úkolů, které ukládá zákon o IZS obcím s rozšířenou působností, plní HZS kraje svými příslušnými organizačními články, a to zpravidla tzv. územními odbory HZS kraje a stanicemi tohoto sboru, které mají sídlo ve správním obvodu obce s rozšířenou působností.

HZS kraje pro potřebu správních obvodů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, přípravu a provádění záchranných a likvidačních prací

- koordinuje záchranné a likvidační práce, popřípadě plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
- organizuje součinnost mezi obecním úřadem obce s rozšířenou působností a územními správními úřady s působností v jeho správním obvodu a ostatními obcemi,
- řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí IZS,
- organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a v přípravě složek IZS zaměřené na jejich vzájemnou součinnost;
- zabezpečuje varování a vyrozumění,
- organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření,
- organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- organizuje a koordinuje humanitární pomoc,
- organizuje hospodaření s materiálem civilní ochrany,
- vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany a staveb dotčených požadavky civilní ochrany v kraji,
- shromažďuje a používá pro zpracování vnějších havarijních plánů a havarijního plánu kraje potřebné údaje,
- seznamuje ostatní obce, právnické a fyzické osoby ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení obyvatel a s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi,
- zpracovává vnější havarijní plán, pokud to vyplývá ze zvláštního právního předpisu a zóna havarijního plánování nebezpečného podniku nepřesahuje správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- spolupracuje při zpracování vnějšího havarijního plánu a při koordinovaném řešení mimořádné události s krajským úřadem, pokud zóna havarijního plánování nebezpečného podniku přesahuje území správního obvodu obce s rozšířenou působností,
- zajišťuje havarijní připravenost stanovenou havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány a ověřuje ji cvičeními.

Starosta obce s rozšířenou působností má vedle pravomocí a úkol vymezených v § 16 zákona o IZS, následující úkoly podle § 13 zákona o IZS:

- koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal. Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací může starosta obce s rozšířenou působností použít krizový štáb své obce,
- schvaluje vnější havarijní plány.

Jak bylo uvedeno, obce s rozšířenou působností budou plnit i své další úkoly jako každá jiná obec. Zákon o IZS stanoví orgánům obce, aby zajišťovaly připravenost obce na mimořádné události a podílely se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Za tím účelem **obecní úřad každé obce**:

- organizuje přípravu obce na mimořádné události,
- podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s IZS,
- zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
- hospodaří s materiálem civilní ochrany,
- poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
- podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,
- vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.

Starosta každé obce pro zajištění úkolů obce při jejich podílu na provádění záchranných a likvidačních prací:

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Je třeba znovu zdůraznit, že v případech výše uvedených úkolů obce je obec plní v přenesené působnosti státní správy a tyto úkoly nejsou zákonem přeneseny na HZS kraje jako je tomu u obecního úřadu s rozšířenou působností.

Významným nástrojem obce při provádění záchranných a likvidačních prací i v úkolech na úseku ochrany obyvatelstva je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, kterou obec zřizuje na základě § 67 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Spolupráce mezi starostou obce s rozšířenou působností, popř. každého starosty obce s HZS kraje

Organizační složky HZS ČR navazující na územní a správní členění jsou:

- **krajské ředitelství HZS kraje** mající sídlo v kraji – bude plnit úkoly krajského úřadu v oblasti koordinace záchranných a likvidačních prací, které mu ukládá zákon o IZS, a pomáhat ve strategickém řízení IZS hejtmanům krajů. V čele HZS kraje je ředitel HZS kraje. Součástí krajských ředitelství je pro koordinaci záchranných a likvidačních prací:
 - o odbor IZS, který řídí výkon služby v jednotkách požární ochrany v kraji a zabývá se koordinací záchranných a likvidačních prací,
 - o operační a informační středisko IZS kraje,
 - o připravené prostory stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje.

Krajské ředitelství HZS kraje připravuje prostory pro stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje.

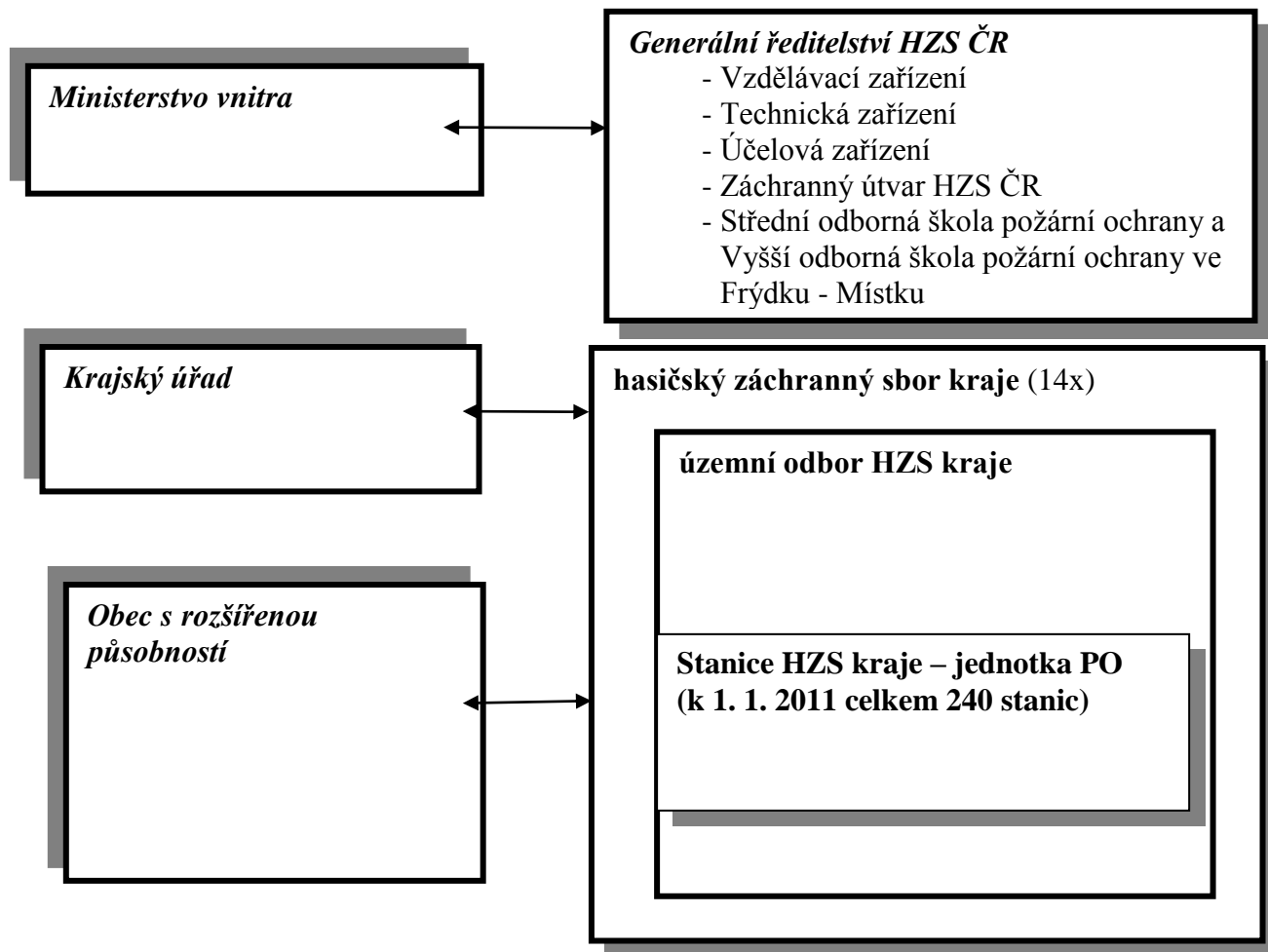
- **územní odbory HZS kraje** mající sídlo (zpravidla v bývalém) v okresním městě, které je současně obcí s rozšířenou působností. Územní odbor je podřízen ředitelství HZS kraje a v jeho čele je **ředitel územního odboru HZS kraje**. Zde je také dislokována na stanici HZS:
 - o jednotka HZS kraje,
 - o oddělení IZS, které se zabývá koordinací záchranných a likvidačních prací na území okresu,
 - o prostory pro koordinaci záchranných a likvidačních prací,
 - o prostory pro práci štábu územního odboru HZS kraje a pracovní skupiny krizového štábu obce s rozšířenou působností, ve které územní odbor sídlí.

Územní odbor řídí činnost stanic HZS kraje a je podřízen krajskému ředitelství HZS kraje. Územní odbor HZS kraje plní úkoly obcí s rozšířenou působností, které mu ukládá zákon o IZS v územním obvodu okresu přímo nebo prostřednictvím jemu podřízených stanic HZS kraje.

- **stanice HZS kraje**, mající sídlo v 95 % obcí s rozšířenou působností a jejichž dislokace je odvozena od plošného pokrytí území kraje. Stanice je podřízena územnímu odboru HZS kraje a její činnost řídí **velitel stanice**. Ve stanici sídlí jednotka HZS kraje a jsou zde spojové prostředky pro spojení s operačním a informačním střediskem IZS i prostory pro práci stálých pracovních skupin krizového štábu obce s rozšířenou působností.

Velitel stanice má za úkol připravovat a koordinovat záchranné a likvidační práce v správním území obce s rozšířenou působností a spolupracovat se všemi starosty obcí v uvedeném správním území a z hlediska přípravy IZS nebo z hlediska práce s jednotkami sboru dobrovolných hasičů obcí (např. odborná příprava velitelů, strojníků).

Pokud ve správním obvodu obce s rozšířenou působností není sídlo stanice HZS kraje, stanovuje územní odbor HZS kraje kompetentní osobu, která zajišťuje kontakt mezi ním a obcí s rozšířenou působností.

Obr. Č. 2 Struktura HZS ČR a vztah k územním správním úřadům v IZS

Krizové štáby a IZS

Jak bylo uvedeno v popisu strategického řízení IZS mohou hejtmani krajů a starostové obcí s rozšířenou působností (ORP) využívat při koordinaci záchranných a likvidačních prací krizový štáb. Krizový štáb je pracovním orgánem hejtmána nebo starosty ORP, který se svolává v případě, že:

- je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část
- je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo jeho část
- jej použije při koordinaci záchranných a likvidačních prací
- je k tomu vyzván MV při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací
- jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek IZS nebo
- je tento postup nezbytný pro řešení MU

Dle NV č. 462/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je krizový štáb kraje a obce s rozšířenou působností složen z **členů příslušné bezpečnostní rady** a **členů příslušné stálé pracovní skupiny**. Ta se může dále členit na odborné skupiny, které plní jednotlivé úkoly stálé pracovní skupiny. Základní organizační schéma krizového štábu stanoví vedoucí krizového štábu při jeho zřízení. Doporučené rozdělení činnosti ve stálé pracovní skupině je dle směrnice MV PO-365/IZS-2004 ze dne 8. října 2004 následující:

- tajemník krizového štábu,
- vedoucí stálé pracovní skupiny,

- vedoucí odborné skupiny.

Koordinaci záchranných a likvidačních prací může hejtman kraje nebo starosta ORP také provádět bez využití krizového štábu:

- a) v místě zásahu s případným využitím štábu velitele zásahu,
- b) z územně příslušného operačního a informačního střediska hasičského záchranného sboru kraje,
- c) z pracoviště územně příslušného hasičského záchranného sboru kraje a s využitím jeho štábu,
- d) z jiného volného místa.

Koordinační role spočívá v zabezpečení součinnosti, jednotnosti a souladu činnosti orgánů veřejné správy a velitele zásahu složek IZS pro splnění stanovených cílů.

Popisovaná spolupráce HZS kraje s krajským úřadem, obcemi s rozšířenou působností, obcemi, s hejtmany a starosty obcí se odráží ve struktuře IZS, který je do krajské úrovně na obr. č. 3.

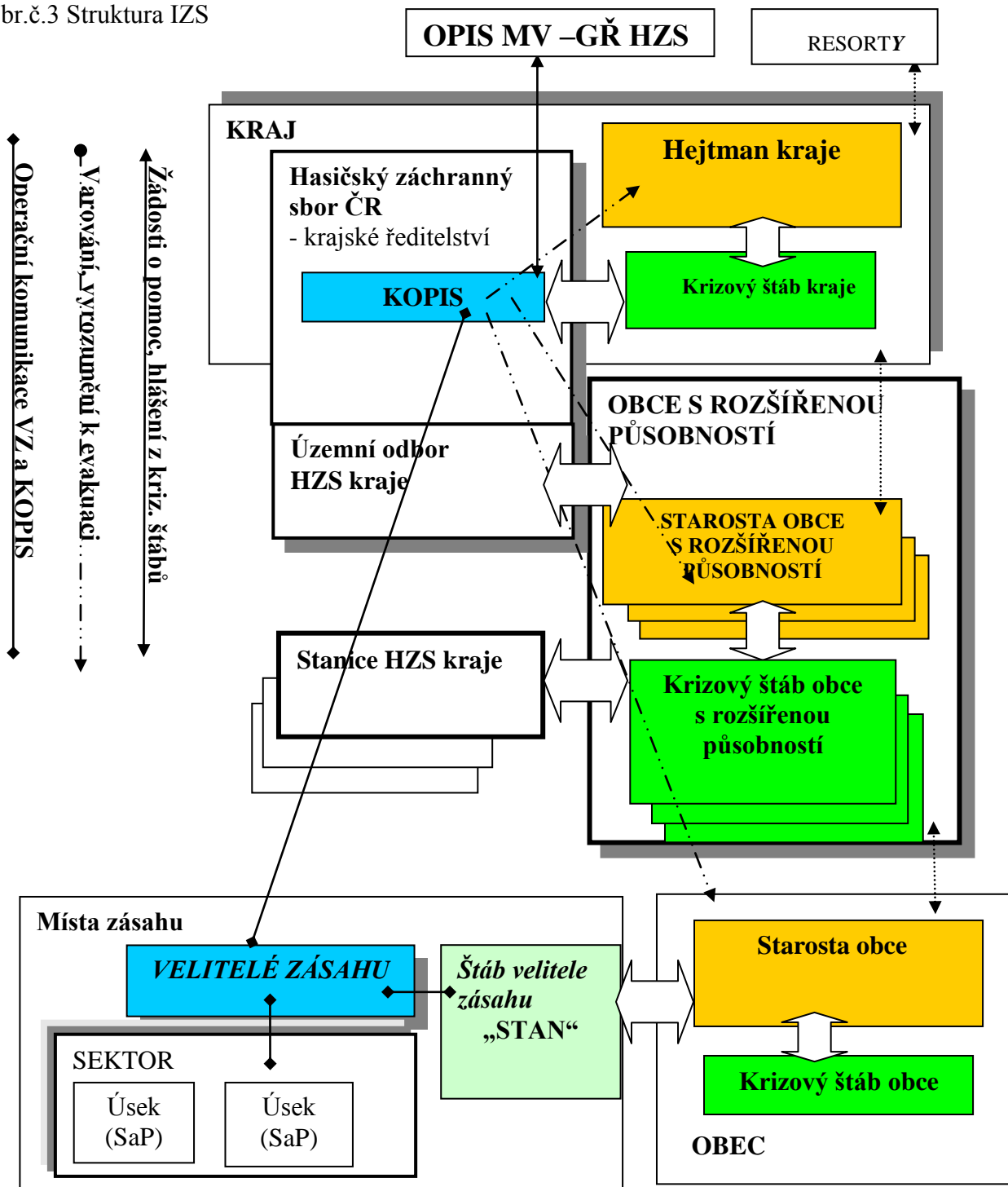
Princip financování IZS

Základním aspektem IZS je skutečnost, že složka IZS neztrácí svoji účastí v něm svoji právní subjektivitu ani princip dosavadního samostatného financování. Požadavky na vybavení jednotlivých složek proto nelze zahrnovat do výdajů na vybudování IZS. Výjimku tvoří vybavení složek sloužící výhradně pro společné potřeby složek nebo pro koordinaci IZS, např. vybavení operačního a informačního střediska, spojení apod. Uvedené uplatňuje ve svém rozpočtu Ministerstvo vnitra a krajský úřad v návrhu svého rozpočtu.

Poskytnutí osobní a věcné pomoci je za náhradu, stejně tak je řešena náhrada za omezení vlastnického nebo užívacího práva. Stát odpovídá za škodu způsobenou právníckým a fyzickým osobám, vzniklou v příčinné souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a cvičeními, odškodnění zranění toho, kdo se na záchranných a likvidačních pracích podílel.

Právo na náhradu škody s uvedením důvodů je třeba uplatnit písemně u příslušného krajského úřadu do šesti měsíců od doby, kdy se právnícká nebo fyzická osoba o škodě dozvěděla, nejdéle do pěti let od vzniku škody, jinak právo zaniká.

Obr.č.3 Struktura IZS

Bezpečnostní systém ČR

Základními funkcemi bezpečnostního systému ČR je:

- Zajištění základních funkcí státu, ochrana demokratických hodnot a zabezpečení lidských a občanských práv při vzniku krizové situace nebo v případě, kdy vznik krizové situace objektivně hrozí.
- Prosazování a ochrana životních, strategických a dalších důležitých zájmů státu a zajištění adekvátní a efektivní reakce na bezpečnostní hrozby a rizika.

Bezpečnostní systém ČR je vytvořen jako **systém komplexní**, který zajišťuje bezpečnost ČR ve vzájemné propojenosti roviny politické (vnitřní a zahraniční), vojenské, vnitřně-bezpečnostní, oblasti ochrany obyvatelstva, hospodářské, finanční, legislativní a sociální.

V této souvislosti je třeba definovat pojmy hrozba a riziko, resp. jejich vzájemný vztah. **Hrozbou** se rozumí objektivní skutečnost, která může znamenat negativní dopad pro ČR (pro některý chráněný zájem). Hrozbě lze čelit protiopatřeními, která však mohou být velice nákladná, a přitom nikoli stoprocentní. S ohledem na konkrétní cíl (jeho důležitost, polohu - v centru nebo na periferii země atd.) je odstupňována intenzita opatření. **Rizikem** se výsledně chápe “to, co stát podstupuje”, aby jeho snaha redukovat hrozby nepřekročila únosnou míru.

Funkční bezpečnostní systém musí být schopen rizika a hrozby nejen efektivně a včas vyhodnocovat, ale také jim předcházet či maximálně snížit jejich důsledky.

Pro přijímání adekvátních a včasných rozhodnutí a efektivitu řízení je nepostradatelný dostatek kvalitních informací a údajů. Za shromažďování potřebných informací jsou v rozsahu své působnosti zodpovědné zpravodajské služby. Množství potřebných informací je shromažďováno i na úrovni ministerstev, dalších ústředních orgánů státní správy, ale i v rámci výkonných složek bezpečnostního systému (Armáda ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR, atd.) a na úrovni samospráv.

Na sběr dat navazuje procesy hodnocení rizik, plánování opatření a uskutečňování opatření a to jak v rámci jednotlivých dílčích prvků systému, tak na centrální úrovni. Na realizační fázi plynule navazuje fáze **vyhodnocování**, která primárně probíhá na úrovni jednotlivých prvků bezpečnostního systému, sekundárně pak na centrální úrovni. Na základě vyhodnocení jsou do dalšího průběhu bezpečnostního cyklu vnášeny nové podněty, čímž je zároveň udržována trvalá dynamika cyklu. Jedině tak bude systém moci adekvátně a operativně reagovat na bezpečnostní hrozby a rizika a bude schopen koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí.

Rámcem, v němž jsou konkrétní bezpečnostní opatření realizována, stejně jako kompetence a povinnosti jednotlivých složek bezpečnostního systému, je dán příslušnými zákonnými normami. Všechny procedury bezpečnostního systému musí být dostatečně transparentní, podléhat veřejné kontrole a být v souladu s platnými standardy v oblasti ochrany lidských práv a svobod.

Pojem „krize“

O „běžném fungování“ společnosti (státu) lze hovořit, jestliže systému nehrozí žádné závažné nebezpečí, pokud je míra rizika konkrétních hrozeb zanedbatelná, popř. únosná pro fungování systému. Pokud je míra rizika vyšší než míra „obecně přijatelná“, je normální stav narušen. Míra rizika a intenzita působení a možné následky poruchy jsou rozhodující pro určení způsobu jeho odstranění.

V případě, že prostředky a postupy nejsou dostačující a státní mechanismus není schopen situaci běžně zvládnout, vyhláší se k jejímu řešení příslušný **krizový stav**. Krizový stav v důsledku nevojenského ohrožení může být vyhlášen např. při násilném ohrožení demokratického zřízení, chodu hospodářství, základních lidských práv a svobod nebo při masovém narušení státních hranic migrujícími cizinci, jiném vážném narušení veřejného pořádku, ohrožení života, majetku, životního prostředí, narušením kritické infrastruktury, zhroucení zásobování nezbytnými produkty, ztrátě jejich zdrojů, ohrožení strategických infrastruktur nebo při jiném nebezpečí, které přímo nesouvisí s obranou státu.

Zákony krizové a branné legislativy upravující další úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., (Ústava ČR), čl. 43 odst. 1;
- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 2, 5, 6 a 7, který obsahuje následující ustanovení:

<i>Druh</i>	<i>Vyhlašující orgán</i>	<i>Důvod</i>	<i>Územní rozsah</i>	<i>Časová účinnost</i>
Válečný stav	Parlament na návrh vlády	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	Celý stát	Bez omezení
Stav ohrožení státu	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	Celý stát nebo jeho část	Bez omezení
Nouzový stav	Vláda (předseda vlády)	V případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	Celý stát nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné po předchozím souhlasu Parlamentu

- **Zákon č. 240/2000 Sb. (krizový zákon)**, který stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany ČR. V ustanovení § 3 vymezuje:

<i>Druh</i>	<i>Vyhlašující orgán</i>	<i>Důvod</i>	<i>Územní rozsah</i>	<i>Časová účinnost</i>
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl.m. Prahy)	Ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, IZS nebo subjektu kritické infrastruktury	Celý kraj nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné jen se souhlasem vlády

Průřezový základ pro zajišťování bezpečnosti představuje finanční a hospodářská politika státu, oblast přírodních zdrojů a kritické infrastruktury. Systém hospodářských opatření pro krizové stavy je představován souborem nástrojů pro zabezpečení věcných zdrojů (materiálních prostředků a služeb) od právnických a podnikajících fyzických osob, tvorbu a ochraňování státních hmotných rezerv a přípravu výroby těch předem identifikovaných produktů nezbytných pro řešení krizových situací, které nejsou běžně vyráběny a dodávány.

Pro řešení nevojenských krizových situací vyžadují orgány krizového řízení věcné zdroje prioritně od právnických a podnikajících fyzických osob - z věcných prostředků souvisejících s jejich běžnou činností a z prostředků, které mají k dispozici. K tomu jsou pro tyto orgány vytvořeny nástroje informační podpory, zajišťující přehled o dostupnosti těchto zdrojů na území ČR. Při řešení vojenských krizových situací plní nezastupitelnou roli předem připravená výroba výzbroje a výstroje podle požadavků Armády ČR.

Bezpečnostní strategie ČR, současná bezpečnostní situace České republiky

Základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR je Bezpečnostní strategie, přijatá usnesením vlády ze dne 10. prosince 2003 č. 1254. Její text konstatuje například:

- Bezpečnostní systém ČR je nastaven tak, aby byl schopen řešit krizové situace a jiné závažné situace související se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením, při plnění spojeneckých závazků v zahraničí nebo při účasti ozbrojených sil ČR v mezinárodních operacích na obnovení a udržení míru („vojenské krizové situace“), ale také všechny ostatní druhy krizových situací na území ČR („nevojenské krizové situace“).
- V dohledné budoucnosti lze vyloučit možnost rozsáhlého přímého vojenského útoku proti území ČR i území jejích spojenců.
- V důsledku souběžného a vzájemně se podporujícího působení řady negativních trendů se však v posledním období zhoršila bezpečnostní situace na globální úrovni, což má následky i pro bezpečnost v euroatlantickém prostoru.
- Původci hrozeb a rizik jsou stále častěji nestátní aktéři (teroristické organizace, radikální náboženská, sektářská a extremistická hnutí a skupiny), kteří vytvářejí účelová spojení mezi sebou či s totalitními, diktátorskými a ideologicky nesnášenlivými režimy.
- Obtížné předvídání hrozeb a možnost jejich rychlého šíření vyžadují kvalitnější a účinnější analýzy a prostředky a systémy včasného varování.
- Životní zájmy ČR mohou ohrozit například rozsáhlé úniky strategicky důležitých informací či zásahy do informačních systémů státních institucí nebo podniků a společností, které zajišťují základní funkce společnosti a státu.
- Znepokojení vyvolávají i důsledky globálních klimatických změn způsobené vlivem lidské činnosti vytvářejí hrozby v podobě rozsáhlých živelních pohrom, které zejména v posledních letech postihly i ČR (např. povodně 1997, 1998, 2002, 2006, 2009 a 2010). Vývojová tendence ukazuje, že četnost a rozsah těchto hrozeb a s nimi spojených rizik se neustále zvyšuje.
- Kromě „nových hrozeb“ globálního charakteru však přetrvávají mnohé „hrozby tradiční“ – korupce, organizovaný zločin, obchod se zbraněmi, hrozba technologických havárií atd.

Prvky bezpečnostního systému České republiky

Bezpečnostní systém ČR je tvořen prvky disponujícími funkčními kompetencemi stanovenými příslušnými zákony. Jednotlivé prvky vytvářejí hierarchickou strukturu, jsou centrálně řízeny a koordinovány, případně na jednotlivých úrovních působí samostatně v rozsahu své působnosti. Bezpečnostní systém ČR vytvářejí prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, ale i právnické a fyzické osoby.

Základem úspěšného fungování bezpečnostního systému je včasná a koordinovaná příprava rozhodujících činností a příslušných řídicích a výkonných bezpečnostních orgánů na všech úrovních státní správy a samosprávy.

Pro bezpečnostní systém je klíčové, aby byly jeho prvky schopny za všech situací stabilně reagovat a fungovat, a aby dokázal maximálně absorbovat rizikový potenciál bezpečnostního prostředí, popř. se úspěšně vyrovnával se zvládnutím mimořádných událostí či krizových situací. Vnitřní mechanismy systému musí umožňovat rychlý a koordinovaný přechod z běžného stavu do krizové situace.

Základními prvky bezpečnostního systému ČR jsou ústavní instituce a činitelé, tj. prezident republiky, Parlament ČR, vláda, jednotlivá ministerstva a další ústřední orgány státní správy. Klíčovým koordinačním tělesem je Bezpečnostní rada státu a její stálé pracovní orgány včetně Ústředního krizového štábu. Nezastupitelnou úlohu zaujímají orgány krajů, obcí s rozšířenou působností, které vykonávají státní správu v přenesené působnosti na určeném správním území, a obcí. Nelze opomíjet ani podíl právnických a fyzických osob. Za zajištění základních funkcí státu v běžném stavu, za jeho přípravu na krizové situace, ale i za zajištění základních funkcí státu při krizových situacích odpovídají ústavní instituce a činitelé.

- Prezident ČR prostřednictvím Prezidentské kanceláře může na návrh vlády nařídit provedení některého z mimořádných opatření. Takový způsob rozhodování závisí na vážnosti situace, resp. zda je vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav. Stav ohrožení státu je vyšší opatření k zajištění bezpečnosti a přípravou na vedení války. Prezident není za stavu ohrožení státu povinen nařídit povolání vojáků v záloze k mimořádné službě. Návrh vlády může odmítnout nebo může nařídit povolání vojáků v záloze v menším rozsahu, než jaký požaduje vláda (§ 43 odst. 1). Toto ustanovení je výjimkou z ústavního pravidla odpovědnosti vlády za rozhodnutí učiněná prezidentem. Vláda musí prezidentovo negativní rozhodnutí respektovat a nese za něj odpovědnost. Odpovědnost nese prezident, ale jen ve smyslu ustanovení čl. 65 odst. 2 Ústavy o velezradě.
- V rámci Parlamentu ČR funguje Výbor pro obranu a bezpečnost, do jehož činnosti jsou zapojeni zástupci obou komor Poslanecké sněmovny.
- Vláda řeší bezpečnostní problematiku v rámci Úřadu vlády cestou odboru obrany a bezpečnosti, koordinačním pracovním orgánem na úrovni silových ministrů je Bezpečnostní rada státu (BRS), která řeší bezpečnostní problémy i mimo krizové řízení. Pracovními orgány BRS jsou pracovní výbory na úrovni náměstků ministrů pro řešení problematik obranného plánování, civilního nouzového plánování, koordinace zahraniční bezpečnostní politiky a zpravodajskou činnosti.

- Ministerstva a další ústřední úřady mají podle svého významu a postavení v bezpečnostním systému ČR odborná pracoviště a výkonné složky, které zajišťují bezpečnost na celostátní úrovni a prostřednictvím svých územních složek i bezpečnost na vymezeném teritoriu.

System Bezpečnostní rady státu

Bezpečnostní rada státu (BRS) je stálý pracovní orgán vlády, který v rozsahu pověření stanoveném vládou koordinuje a vyhodnocuje problematiku bezpečnosti ČR a připravuje vládě návrhy k jejímu zajišťování (plánování).

BRS tvoří předseda vlády a další členové vlády podle rozhodnutí vlády. Prezident má právo účastnit se schůzí BRS, vyžadovat od ní a jejích členů zprávy a projednávat s ní nebo jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti. Jednání BRS se mohou na základě usnesení vlády o BRS zúčastnit podle potřeby i další ústavní činitelé, vedoucí jiných správních úřadů, kteří nejsou členy BRS, guvernér ČNB a představitelé orgánů územní samosprávy a další odborníci.

Předseda BRS svolává schůze BRS pravidelně, nejméně však jednou za tři měsíce, případně podle potřeby. Činnost BRS zabezpečuje sekretariát BRS. Funkci sekretariátu BRS vykonává odbor obrany a bezpečnosti Úřadu vlády ČR.

Přestože byla BRS ustavena na základě ústavního zákona, není ústavním orgánem a není jí tímto ani žádným jiným zákonem dána pravomoc přijímat rozhodnutí v oblasti zajištění bezpečnosti ČR. Na základě usnesení vlády o BRS může BRS v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR žádat informace a analýzy od všech ministrů a vedoucích jiných správních úřadů a ukládat jim úkoly spojené se zajišťováním bezpečnosti ČR.

BRS může podle potřeby, zpravidla na návrh členů BRS, zřizovat a rušit odborné pracovní skupiny, v jejichž čele stojí zpravidla člen BRS, které se zabývají dílčími otázkami v oblasti působnosti BRS, zejména připravují podklady pro zasedání BRS.

V rámci BRS působí

A) čtyři stálé pracovní výbory:

- **Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky (VKZBP):** Hlavním úkolem VKZBP je koordinace zahraniční bezpečnostní politiky ČR s důrazem na mezinárodní postavení ČR a na vztahy s mezinárodními bezpečnostními organizacemi. Kromě projednávání relevantních materiálů pro BRS zajišťuje VKZBP informovanost zainteresovaných resortů o aktuální zahraniční bezpečnostní situaci a jejích aspektech s důrazem na mezinárodní postavení ČR. Je v gesci místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí.
- **Výbor pro obranné plánování (VOP):** Hlavním úkolem VOP je koordinace plánování opatření k zajištění obrany ČR. Je v gesci ministra obrany.
- **Výbor pro civilní nouzové plánování (VCNP):** Hlavním úkolem VCNP je koordinace a plánování opatření k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti státu, obyvatelstva a ekonomiky, kritické infrastruktury, zabezpečování preventivních opatření proti použití ZHN včetně řešení odstraňování následků jejich použití

- **Výbor pro zpravodajskou činnost (VZČ):** Hlavním úkolem VZČ je koordinace činností zpravodajských služeb ČR a plánování opatření k zajištění zpravodajské činnosti a spolupráci státních orgánů, které získávají, shromažďují a vyhodnocují informace nezbytné pro zajištění bezpečnosti ČR. VZČ samostatně nevyvíjí zpravodajskou činnost. Je v gesci předsedy vlády. Výkonným místopředsedou je 1. místopředseda vlády a ministr vnitra, který řídí jednání a činnost VZČ, nerozhodne-li předseda VZČ jinak.

B) Ústřední krizový štáb

Ústřední krizový štáb (ÚKŠ) je podle krizového zákona pracovním orgánem vlády k řešení krizových situací. ÚKŠ není výkonným orgánem, ale pouze předkládá návrhy na řešení krizových situací na schůzi BRS nebo v případě nebezpečí z prodlení přímo vládě. ÚKŠ zejména zabezpečuje operativní koordinaci, sledování a vyhodnocování stavu realizace opatření přijímaných vládou, ministerstvy a jinými správními úřady k zamezení vzniku nebo k řešení vzniklé krizové situace, nebo jiné závažné situace a poskytuje podporu činnosti orgánům krizového řízení územních správních úřadů a orgánům územní samosprávy. Podle charakteru krizové situace předseda vlády jmenuje předsedou ÚKŠ ministra obrany (krizová situace vojenského charakteru – vnější vojenské ohrožení ČR, za válečného stavu či za dalších situací vojenského charakteru, jež se významně dotýkají bezpečnostních zájmů ČR, plnění spojeneckých závazků v zahraničí a účast ozbrojených sil ČR v mezinárodních operacích na obnovení a udržení míru) nebo ministra vnitra (krizová situace nevojenského charakteru – ostatní druhy ohrožení ČR, při poskytování humanitární pomoci většího rozsahu do zahraničí a při zapojení ČR do mezinárodních záchranných operací v případě havárií a živelních pohrom).

V případech, kdy dojde k vyhlášení krizové situace z důvodu nařízení mimořádných veterinárních opatření nebo v době povodní nebo řešení výskytu závažných infekčních onemocnění, stává se součástí Štábu Ústřední nákazová komise nebo Ústřední povodňová komise nebo Ústřední epidemiologická komise.

Při Štábu se zřizují odborné pracovní skupiny, které jsou aktivovány vždy, když je aktivován Štáb. Jedná se o:

- skupinu pro koordinaci zabezpečení věcnými zdroji,
- mediální skupinu.

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

Úkoly ministerstev a jiných ústředních správních úřadů při zajišťování bezpečnosti ČR vycházejí z platných zákonů, počínaje „kompetenčním zákonem“ a z dalších právních norem včetně krizového zákona. Dále vyplývají z usnesení vlády, z usnesení BRS a v neposlední řadě z krizových plánů a plánů obrany. Koordinaci plnění těchto úkolů v rámci ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů zajišťují jejich pracoviště krizového řízení.

V uvedené souvislosti je klíčová role Ministerstva vnitra, které je podle kompetenčního zákona ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci a ochranu obyvatelstva při krizových stavech nevojenského charakteru. Ve vztahu k bezpečnostnímu systému ČR a relevantním hrozbám a rizikům vyplývají Ministerstvu vnitra i zásadní povinnosti a kompetence

z krizového zákona, zákona o Integrovaném záchranném systému, zákona o Hasičském záchranném sboru a zákona o požární ochraně. Ministerstvo vnitra za účelem koordinace výkonu státní správy v oblasti krizového řízení (zk. č. 240/2000 Sb. § 10):

- sjednocuje postupy v oblasti krizového řízení,
- organizuje instruktáže, školení a podílí se na přípravě k získání zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců orgánů krizového řízení,
- provádí kontrolu zajištění připravenosti ostatních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů na řešení krizových situací a ve spolupráci s příslušným ministerstvem provádí kontrolu krizových plánů krajů,
- v době nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu vede ústřední evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob,
- navrhuje průřezová kritéria,
- zpracovává seznam, který je podkladem pro určení prvků kritické infrastruktury a prvků evropské kritické infrastruktury podle § 4 odst. 1 písm. e)
- plní úkoly v oblasti kritické infrastruktury vyplývající z členství ČR v EU, zabezpečuje mezinárodní výměnu informací v této oblasti, plní funkci kontaktního místa ČR v rámci EKI a podává Evropské komisi zprávy o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů EU v této oblasti,
- každoročně informuje Evropskou komisi o počtu prvků EKI podle odvětví a o počtu členských států EU, které jsou závislé na jednotlivých prvcích EKI,
- každé 2 roky předkládá Evropské komisi souhrnnou zprávu se všeobecnými údaji o typech zranitelnosti, hrozbách a rizicích zjištěných v jednotlivých odvětvích EKI
- zpracovává ve spolupráci s jiným ústředním správním úřadem plán cvičení orgánů krizového řízení,
- předává ministerstvům a jiným ústředním správním úřadům na jejich žádost údaje podle § 15 odst. 3.

V souladu s § 9 odst. 2 písm. a) krizového zákona bylo v rámci Ministerstva vnitra zřízeno pracoviště krizového řízení, které zabezpečuje vnitřní připravenost resortu MV na řešení krizových situací a přípravy k obraně státu. Meziresortně pak zabezpečuje připravenost na řešení krizových situací souvisejících s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem. Pracoviště zároveň plní úlohu sekretariátu Ústředního krizového štábu a ve vymezených případech úlohu sekretariátu krizového štábu ministra vnitra.

Územní prvky bezpečnostního systému ČR

Dle krizového zákona zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací hejtman, přičemž na připravenosti se také podílí i ostatní orgány kraje. Na území obce s rozšířenou působností tuto připravenost zajišťuje starosta obce s rozšířenou působností a v obci starosta obce. Jejich pravomoci a odpovědnost jsou stanoveny v platné legislativě.

Bezpečnostní systém ČR byl vytvářen v době existence okresních úřadů, které byly základním prvkem státní správy na území ČR a jejich role v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR byla proto jasnější a zřetelnější. Úlohu spojovacího článku mezi kraji a obcemi převzaly po reformě veřejné správy obce s rozšířenou působností.

Na úrovni krajů a ORP jako koordinační orgány pro přípravu na krizové situace působí bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady ORP. Pracovním orgánem hejtmána nebo

starosty k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí a ORP krizové štáby obcí a ORP. V případě vyhlášení krizového stavu se součástí krizových štábů krajů stávají povodňové komise krajů a krajské nálezové komise.

Své nezastupitelné místo mají na území krajů HZS krajů, a to zejména při výkonu státní správy oblasti požární ochrany a plnění úkolů v oblasti krizového a havarijního plánování, ochrany obyvatelstva a provádění záchranných a likvidačních prací. V oblasti zajištění veřejného pořádku hrají důležitou roli krajské správy Policie ČR, v oblasti obrany pak Krajská vojenská velitelství.

Výkonné prvky bezpečnostního systému ČR

Hlavními výkonnými prvky bezpečnostního systému ČR jsou ozbrojené síly ČR, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby.

Policie ČR (PČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor, který plní úkoly v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a další úkoly v rozsahu a způsobem stanoveným právními předpisy. Základem činnosti PČR je:

- ochrana celospolečenských zájmů a hodnot, zejména státu, ústavních základů a institucí, zabezpečení nerušeného výkonu funkce všech orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní;
- ochrana fyzických osob, jejich životů, zdraví, lidské důstojnosti, jakož i právnických osob;
- ochrana majetku, a to bez rozdílu jeho vlastníků.

Základním posláním HZS ČR je chránit životy lidí a zdraví obyvatel a majetek před požáry, poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech a zajistit ochranu obyvatelstva. HZS ČR plní rovněž další úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy: zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o IZS“), zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií působených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci svěřené působnosti generální ředitelství HZS ČR koordinuje civilní nouzové plánování a zabezpečuje oblast havarijního plánování a v rámci svěřené působnosti i oblast krizového plánování a kritické infrastruktury. HZS ČR je také orgánem státní správy (vykonává státní správu) ve věcech krizového řízení, ochrany obyvatelstva, IZS a požární ochrany. V daných oblastech vykonává koordinační, řídicí, plánovací i výkonné působnosti. V oblasti ochrany obyvatelstva zabezpečuje a koordinuje činnost při plnění úkolů v této oblasti, včetně některých úkolů souvisejících s přijímáním a distribucí humanitární pomoci.

Občané a bezpečnostní systém ČR

Důležitá role při zajištění bezpečnosti patří občanskému sektoru. Může se jednat o aktivity občanů individuální či skupinové. Může se jednat o dobrovolnickou činnost krátkodobou nebo dlouhodobější, prováděnou nevládními organizacemi či individuálními dobrovolníky. Občan vstupuje do bezpečnostního systému ve dvou základních rovinách:

1) V **trestně-právní rovině** (popř. rovině přestupkového správního řízení) se občan dostává do kontaktu s bezpečnostním systémem v roli oběti, pachatele či svědka. Bezpečnostní systém v tomto kontextu disponuje odpovídajícími procedurami a režimy. Vzhledem k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, má občan tzv. **oznamovací povinnost**, vyjádřenou v §367 (nepřekažení trestného činu) a §368 (neoznámení trestného činu).

2) Pro akceschopnost bezpečnostního systému je podstatnější role občana jako **aktéra bezpečnosti**. Ta může mít obecně dvě základní polohy. V té první je občan **povínaným aktérem bezpečnosti**, tj. vykonává činnost v bezpečnostním systému na základě povinnosti plynoucí ze zákona. Jedná se např. o povinnosti občana vyplývající z branného zákona, krizového zákona, zákona o policii atd., které se vztahují k řešení mimořádných událostí, krizových situací či válečného stavu. V některých zákonech jde o **obecnou povinnost fyzické osoby** (tedy i cizinců na území ČR), v případě branného zákona pak o **povinnost vztahující se pouze na občany ČR**.

Podle krizového zákona lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví; vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku; svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací; právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací apod. Vláda je v době trvání nouzového stavu oprávněna nařídit evakuaci osob a majetku z vymezeného území, zakázat vstup, pobyt a pohyb osob na vymezených místech nebo území, rozhodnout o ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky k řešení krizové situace apod. Občan je povinen uvedená opatření respektovat a poskytovat požadovanou součinnost.

Branným zákonem je občanům ČR uložena branná povinnost, tj. povinnost připravovat se k obraně státu a osobně se účastnit plnění úkolů ozbrojených sil ČR.

Na základě **zákona o Policii ČR** je občan povinen na vyžádání poskytnout součinnost Policii ČR. Podobně na základě **zákona o HZS ČR** je příslušník HZS oprávněn požadovat od právnických a fyzických osob informace potřebné k plnění základních úkolů HZS, popř. vyzvat každého občana, aby se podrobil omezením vyplývajícím z provedení služebního zásahu, přičemž občan je povinen výzvy uposlechnout.

Kritická infrastruktura

Až do přijetí zákona č. 430/2010 Sb., kterým se změnil krizový zákon, nebyl v naší legislativě pojem kritická infrastruktura vymezen. V souvislosti s potřebou implementace Směrnice Rady

2008/114/ES a vytvořením podmínek pro řešení problematiky kritické infrastruktury na národní úrovni bylo nutné v krizovém zákoně vymezit nové pojmy:

- **Kritická infrastruktura (KI)** – prvek KI nebo systém prvků KI, jehož narušení by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob anebo ekonomiku státu;
- **Evropská kritická infrastruktura (EKI)** – KI na území ČR, jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát EU;
- **Prvek kritické infrastruktury** – zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené dle odvětvových kritérií;
- **Ochrana kritické infrastruktury** – opatření zaměřená na snížení rizika narušení funkce prvku KI;
- **Subjekt kritické infrastruktury** – provozovatel prvku KI. Vypracovává, plán krizové připravenosti subjektu KI a umožňuje jeho kontrolu;
- **Průřezová kritéria** – soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení funkce prvku KI s mezími hodnotami, které zahrnují rozsah ztrát na životě, dopad na zdraví osob, mimořádně závažný ekonomický dopad nebo dopad na veřejnost v důsledku rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života;
- **Odvětvová kritéria** - technické nebo provozní hodnoty k určování prvku KI v odvětvích energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, doprava, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa;

Mezi další pojmy, které byly nezbytné dle Směrnice Rady 2008/114/ES začlenit do platné legislativy, patří:

Plán bezpečnosti provozovatele a Styčný bezpečnostní úředník. Jednotlivé pojmy vysvětlují ustanovení §§ 29 b a 29 c krizového zákona.

Plán bezpečnosti provozovatele je nahrazen pojmem **Plán krizové připravenosti subjektu KI**. V plánu jsou identifikována možná ohrožení funkce prvku KI a stanovena opatření na jeho ochranu.

Styčným bezpečnostním úředníkem je legislativou stanovený „**Styčný bezpečnostní zaměstnanec**“, kterého určuje subjekt KI. Jeho úkolem je poskytovat za subjekt KI součinnost při plnění úkolu stanovených zákonem. Jako styčný bezpečnostní zaměstnanec může být určena jen osoba, která splňuje požadavky odborné způsobilosti.

Působnost vlády a ústředních správních úřadu v oblasti KI

Úkoly vlády týkající se oblasti KI jsou následující (§ 4 – krizového zákona):

- vláda stanoví průřezová a odvětvová kritéria pro určení prvku KI;
- vláda rozhoduje na základě seznamu předloženého Ministerstvem vnitra o prvcích KI a prvcích EKI, jejichž provozovatelem je organizační složka státu.

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady, dle ustanovení § 9 krizového zákona, vykonávají k ochraně KI následující úkoly:

- navrhuje odvětvová kritéria a předkládají je MV;
- vyžadují od právnických a podnikajících fyzických osob, které jsou provozovateli stavby, zařízení, prostředku nebo veřejné infrastruktury a je zřejmé, že splňují kritéria pro určení prvku KI nebo prvku EKI, informace nezbytné k určení těchto prvků;
- zasílají návrhy prvků KI a prvků EKI Ministerstvu vnitra k zařazení do seznamu;

- kontrolují plány krizové připravenosti subjektů KI a ochranu prvků KI a ukládají opatření k nápravě nedostatků zjištěných při kontrole;
- poskytují Ministerstvu vnitra 1x za rok informaci o ochraně EKI včetně údajů o typech zranitelnosti, hrozbách a zjištěných rizicích;
- poskytují Ministerstvu vnitra každé 2 roky informaci o provedených kontrolách subjektů EKI včetně informací o závažných zjištěných a nařízených opatřeních.

Určení prvků KI

V souvislosti se změnou krizového zákona bylo také přijato nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. V tomto nařízení se stanovují průřezová a odvětvová kritéria v těchto odvětvích:

Odvětví	
I. Energetika	Elektřina
	Zemní plyn
	Ropa a ropné produkty
II. Vodní hospodářství	
III. Potravinářství a zemědělství	Rostlinná výroba
	Živočišná výroba
	Potravinářská výroba
IV. Zdravotnictví	
V. Doprava	Silniční doprava
	Železniční doprava
	Letecká doprava
	Vnitrozemní vodní doprava
VI. Komunikační a informační systémy	Technologické prvky pevné sítě elektronických komunikací
	Technologické prvky mobilní sítě elektronických komunikací
	Technologické prvky sítě pro rozhlasové a televizní vysílání
	Technologické prvky pro satelitní komunikaci
	Technologické prvky pro poštovní služby
	Technologické prvky informačních systémů
VII. Finanční trh a měna	
VIII. Nouzové služby	Integrovaný záchranný systém
	Radiační monitorování
	Předpovědní, varovná a hlásná služba
IX. Veřejná správa	Veřejné finance
	Sociální ochrana a zaměstnanost
	Ostatní státní správa
	Zpravodajské služby

Bezpečnostní a branná legislativa - přehled¹

Ústava a ústavní zákony:

- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, (v textu jen „Ústava ČR“);
- ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, (v textu jen „ústavní zákon o bezpečnosti“);
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Klíčové zákony:

- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), (v textu jen „krizový zákon“);
- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, (v textu jen „zákon o zajišťování obrany“);
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, (v textu jen „zákon o HOPKS“);
- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR (v textu jen „kompetenční zákon“);
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, (v textu jen „zákon o IZS“);

Další právní předpisy:

- zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), (v textu jen „branný zákon“);
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, (v textu jen „zákon o HZS ČR“);
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, (v textu jen „zákon o PČR“);
- vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě, (v textu jen „vyhláška o ZZS“);
- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR;
- zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR;
- zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, (v textu jen „zákon o OUS“);
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení);
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení);
- zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii;
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně;
- zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií) (v textu jen „zákon o prevenci závažných havárií“);

¹ Všechny zde uvedené normy je třeba vnímat ve znění pozdějších předpisů.

- zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, (v textu jen „atomový zákon“);
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), (v textu jen „veterinární zákon“);
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), (v textu jen „vodní zákon“);
- zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích);
- zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území), (v textu jen „zákon o státní pomoci při obnově území“);
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (v textu jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“);
- zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona;
- zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník;
- zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě);
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla);
- zákon č. 189/1999, o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy);
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu;
- zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních;
- zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv;

Prováděcí předpisy:

- nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), (v textu jen „nařízení vlády k provedení krizového zákona“);
- nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury;
- nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb., (v textu jen „nařízení vlády k provedení zákona o IZS“);
- nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu, (v textu jen „nařízení vlády o plánování obrany státu“);

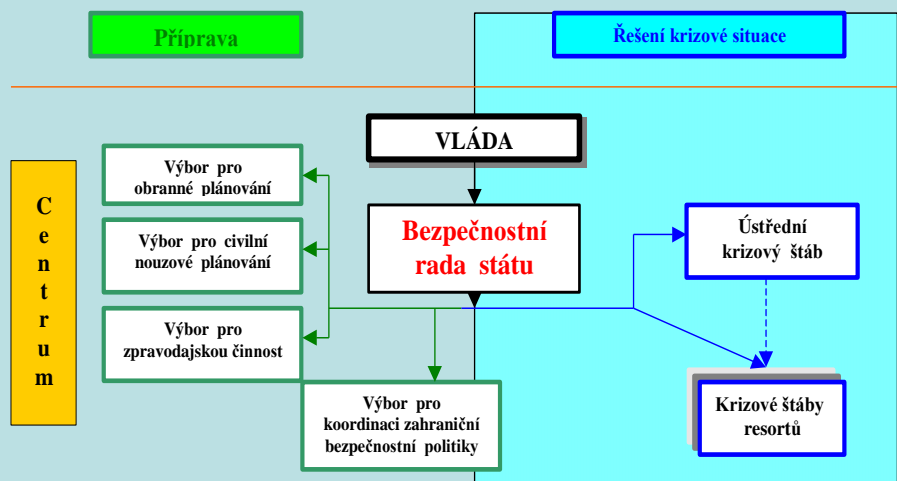
- vyhláška č. 256/2006 Sb., o podrobnostech systému prevence závažné havárie;
- vyhláška č. 255/2006 Sb., o rozsahu a způsobu zpracování hlášení o závažné havárie a končené zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie;
- nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně;
- nařízení vlády č. 397/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vztahu Policie ČR k orgánům obcí a obecní policii;
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci);
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany;
- vyhláška Ministerstva obrany č. 280/1999 Sb., kterou se stanoví postup při uplatňování požadavku na určení věcných prostředků a jejich převzetí, postup při uplatňování požadavku na určení fyzických osob k pracovní výpomoci nebo k pracovní povinnosti a kterou se stanoví náležitosti a vzor dodávacího příkazu, náležitosti a vzor dokladu o převzetí věcného prostředku, náležitosti a vzor dokladu o vrácení věcného prostředku a náležitosti a vzor povolávacího příkazu, ve znění vyhlášky č. 56/2003 Sb.;
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému; ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.;
- vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva;
- vyhláška č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu;
- vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy, ve znění vyhlášky č. 542/2002 Sb.;
- vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 319/2002 Sb., o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě;
- vyhláška č. 254/2006 Sb., o kontrole nebezpečných látek;
- vyhláška č. 250/2006 Sb., kterou se stanoví rozsah a obsah bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu nebo zařízení zařazených do skupiny A nebo do skupiny B
- vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 334/2009 Sb., o stavech nouze v plynárenství
- vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 80/2010 Sb. - o stavu nouze v elektroenergetice a o obsahových náležitostech havarijního plánu
- vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 225/2001 Sb., kterou se stanoví postup při vzniku a odstraňování stavu nouze v teplárenství.

Přehled významných dokumentů v oblasti bezpečnosti ČR

P. č.	Název dokumentu	Schvaluje	Gestor zpracování	Spolupráce	Cyklus aktualizace
1.	Bezpečnostní strategie ČR	Vláda	MZV	MO, MV, ÚV, MF	
2.	Informace o plnění optimalizace současného bezpečnostního systému ČR	Vláda	MV	ministři a vedoucí ostatních ÚSÚ	
3.	Vojenská strategie ČR	Vláda	MO		
4.	Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti ČR	Vláda	ÚV	MZV, MO, MV	
5.	Zpráva o zajištění obrany ČR	Vláda	MO	MZV, MV, další ÚSÚ	
6.	Záměr zajišťování ochrany vzdušného prostoru ČR	Vláda	MO		
7.	Plán operační přípravy státního území ČR 2009–2012	Vláda	MO	členové vlády a vedoucí ostatních ÚSÚ	harmonogram
8.	Objekty navrhované k určení za objekty důležité pro obranu státu	Vláda	MO	členové vlády a vedoucí ostatních ÚSÚ	roční
9.	Národní bezpečnostní program ochrany civilního letectví před protiprávními činy	BRS	MD	MV	
10.	Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti ČR v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi	Vláda	MV	MO, další ÚSÚ, kraje	
11.	Strategie boje proti terorismu pro léta 2010–2012	Vláda	MV	ÚSÚ, kraje	
12.	Aktuální seznam priorit v boji proti terorismu pro léta 2010–2012	Vláda	MV		
13.	Koncepce boje proti organizovanému zločinu	Vláda	MV	členové vlády	harmonogram
14.	Národní strategie boje proti obchodování s lidmi (pro období let 2008–2011)	Vláda	MV	členové vlády	harmonogram
15.	Seznam opatření pro Národní systém reakce na krize	Vláda	MV	členové vlády a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy	harmonogram
16.	Komplexní strategie ČR k řešení problematiky kritické infrastruktury a Národního programu ochrany kritické infrastruktury	Vláda	MV	ministři a vedoucí ostatních ÚSÚ	
17.	Vyhodnocení stavu realizace Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 a návrh Koncepce ochrany	Vláda	MV	ministři a vedoucí ostatních ÚSÚ	harmonogram

	obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020				
18.	Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR v roce 2009 (ve srovnání s rokem 2008)	Vláda	MV		
19.	Zpráva o situaci v oblasti migrace na území ČR za rok 2009	Vláda	MV		
21.	Plán obrany ČR	Vláda	MO	MF, MS, MV	
23.	Zpráva o stavu reformy ozbrojených sil ČR	Vláda	MO		Bílá kniha o obraně
25.	Souhrnná zpráva k aktualizaci priorit činnosti zpravodajských služeb ČR	Vláda	ÚV	ÚSÚ, ZS ČR	roční upřesnění
26.	Zpráva o dalším postupu při zajišťování energetické bezpečnosti ČR	BRS	MZV, MPO, MŽP	MV, MO, MF, SSHR, SÚJB, ÚV ČR, BIS, ÚZSI	
27.	Zpráva o plnění opatření stanovených v Harmonogramu dalšího postupu se stanovením odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů při zabezpečování zjišťování, předávání, vyhodnocování a využívání údajů o radiační, chemické a biologické situaci za stavu ohrožení státu, válečného stavu, při řešení krizových situací spojených s teroristickými útoky a pro řešení mimořádných událostí v zahraničí	Vláda	MV	MŽP, MO, MZV, Mze, MZd, SSHR, SÚJB	harmonogram
28.	Návrh systémových opatření k předcházení nežádoucím situacím v souvislosti s nezákonným nakládáním s chemickými látkami a odpady	Vláda	MŽP	MPO, MF, MD, MV	harmonogram
29.	Analýza problematiky ochrany obyvatelstva před nebezpečnými látkami	Vláda	MV	ministři, vedoucí ústředních orgánů státní správy	
30.	Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví v ČR	BRS	MZ	MV, MO, MŠMT, hejtmani krajů a primátor hl. m. Prahy	harmonogram
31.	Vyhodnocení Harmonogramu realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013	Vláda	MV	dotčená ministerstva a ÚSÚ	

Pracovní orgány krizového řízení ČR

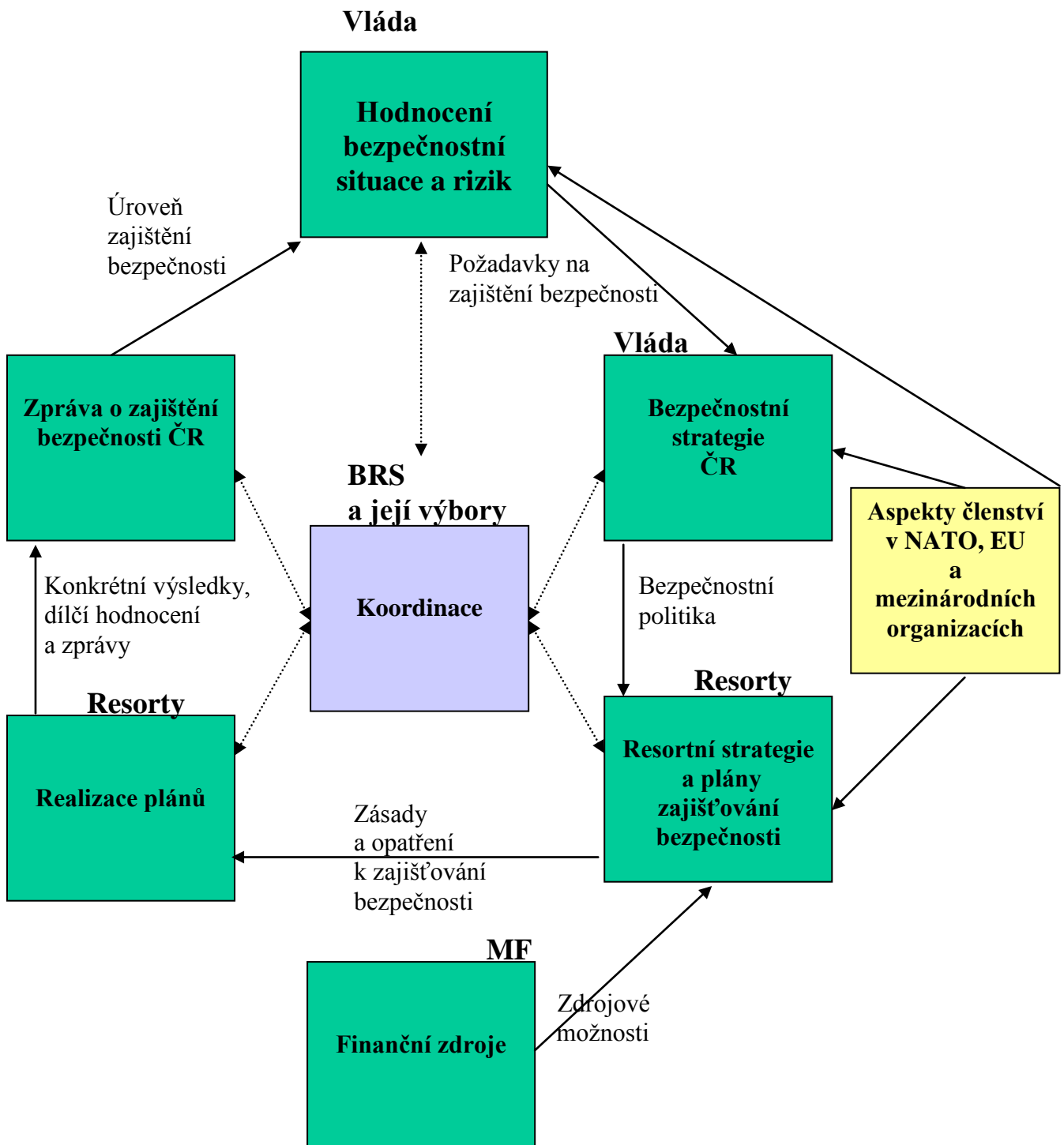
Postavení ústředních orgánů státu v bezpečnostním systému ČR.

Grafické vyjádření procesů krizového řízení

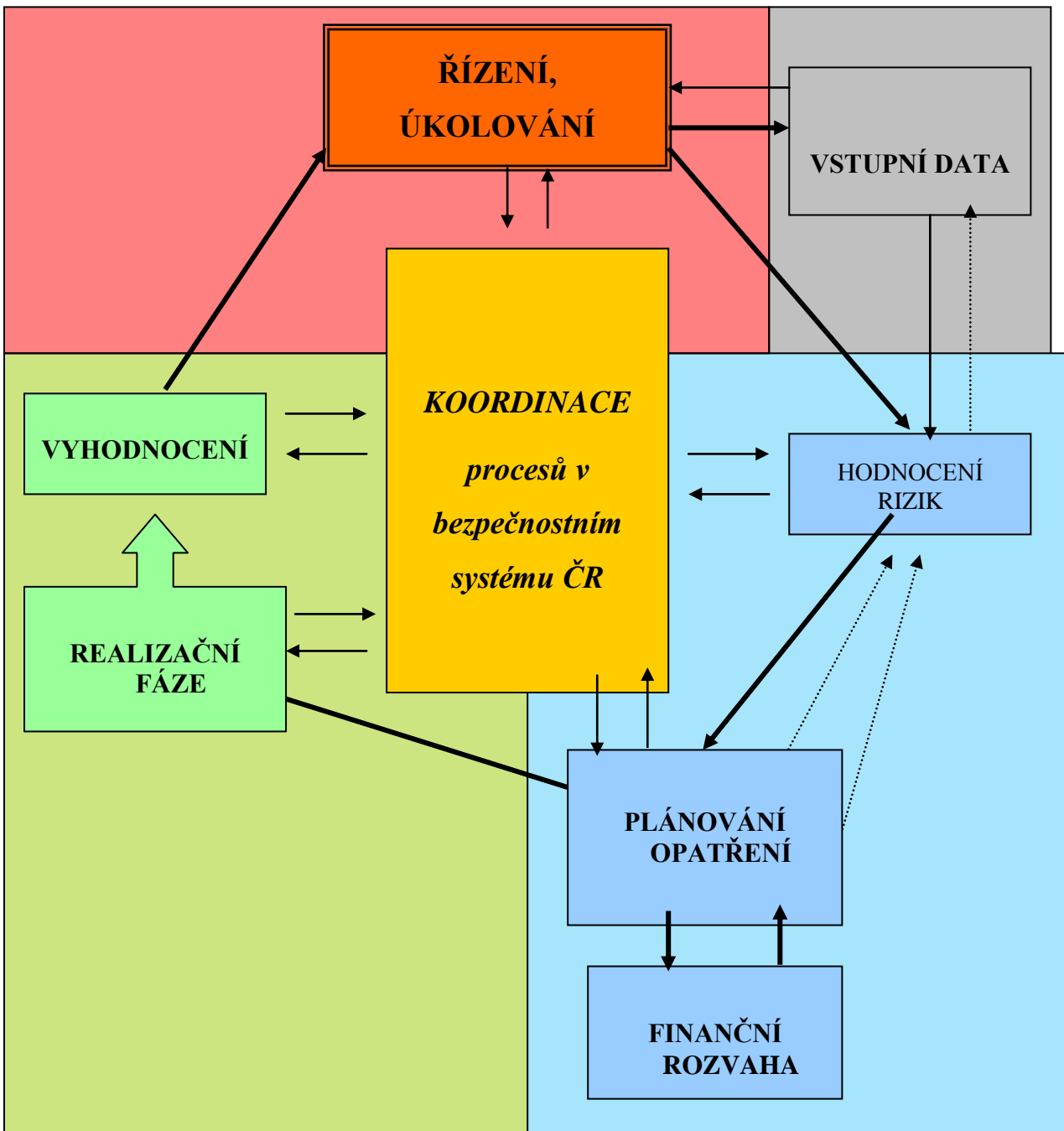

Grafické vyjádření závažností možných ohrožení a nástrojů orgánů krizového řízení využívaných pro jejich řešení z hlediska stávající legislativy.

PROCES PLÁNOVÁNÍ ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI ČR:

OPTIMALIZOVANÝ BEZPEČNOSTNÍ CYKLUS:

LEGENDA:

PROCESY	FÁZE CYKLU	ZODPOVĚDNÁ SOUČÁST BEZPEČNOSTNÍHO SYSTÉMU
	vstupní data	zpravodajské služby, ministerstva, ÚSÚ, výkonné složky bezpečnostního systému (AČR, HZS, PČR, OP, IZS ad.), samosprávy
ŘÍZENÍ	řízení, úkolování	vláda, BRS, ministerstva, ÚSÚ, samosprávy
PLÁNOVÁNÍ	hodnocení rizik	zpravodajské služby, ministerstva, ÚSÚ, výkonné složky bezpečnostního systému, VCNP, VOP, VKZBP, Společná zpravodajská skupina, VZČ
	plánování opatření	výbory BRS, BRS
	finanční rozvaha	ministerstva, výbory BRS
REALIZACE	realizace opatření	ministerstva, ÚSÚ, výkonné složky bezpečnostního systému, samosprávy
	vyhodnocení	výbory BRS, BRS, vláda
KOORDINACE	koordinace fází bezpečnostního cyklu	BRS, vláda